

Nr 82.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående överförande av visst belopp till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond; given Stockholms slott den 1 maj 1914.

Under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond må, utöver vad som enligt 20 § i samma lag med tillhörande övergångsbestämmelser kan komma att till bestridande av pensioneringskostnaden utgå av trafikmedel, för år 1915 av sådana medel överföras ett belopp av 500,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF ADOLF.

Oscar von Sydow.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stock-
holms slott den 1 maj 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet von Sydow anförde:

Enligt 20 § av lagen den 4 juli 1910 angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar och 22 § i nådiga kungörelsen samma dag med övergångsbestämmelser till lagen skall av statens järnvägars trafikmedel årligen gäldas så stor del av utgående pensioner, som den i 19 § i lagen omförmälda fond enligt matematisk utredning ej är i stånd till att bestrida.

I skrivelse den 27 november 1913 med förslag till beräkning av den behållna inkomst av statens järnvägar, som må upptagas i riksstaten för år 1915, har järnvägsstyrelsen meddelat, att styrelsen låtit

verkställa en matematisk utredning rörande vad av trafikmedel skulle i detta hänseende utbetalas för år 1915; och skulle enligt den sålunda verkställda utredningen, för vilken lagts till grund en räntefot av 3,8 %, såsom bidrag till pensionskostnaden för nämnda år utgå ett belopp av 1,758,000 kronor.

Vidare har järnvägsstyrelsen i samma skrivelse hemställt, att härutöver måtte för år 1915 av trafikmedel avsättas ett belopp av 500,000 kronor, vilket belopp skulle inräknas bland driftkostnaderna.

Med avseende å denna fråga tillåter jag mig erinra, att riksdagen i sin skrivelse den 31 maj 1910, vari anmäldes dess beslut i pensionsfrågan, anmärkt, att det belopp, vartill samtliga pensionskostnader framdeles skulle komma att uppgå, därest ej åtgärder vidtoges att låta den närvarande tiden bestrida mer än de faktiskt utgående pensionerna, skulle bliva så stort, att riksdagen ansett sig böra hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag i ärendet, omfattande all statens järnvägars ordinarie personal, såväl den nu anställda som den, vilken efter den ifrågavarande pensionslagens trädande i kraft vinner anställning vid statsbanorna.

Riksdagen ansåg sig dock härvid böra skilja mellan, å ena sidan, de statens pensionskostnader, som kunna anses vara en naturlig följd av personalens pensionering enligt den vid bestämmandet av storleken av personalens pensionsavgifter antagna principen, att staten vid normal pensionering skulle betala ungefär det dubbla av personalens bidrag, och, å andra sidan, den brist i pensionsfondens tillgodohavande, som med nämnda utgångspunkt enligt gjorda beräkningar torde förefinnas. Under det att riksdagen ej ansett sig böra föreslå några åtgärder med avseende på den förra delen av pensionskostnaden, fann riksdagen den senast angivna bristen vara av sådan natur, att någon tvekan ej torde förefinnas rörande olämpligheten av, att den kastas på framtiden, utan att densamma småningom borde avbetalas.

En sådan avbetalning kunde enligt riksdagens mening äga rum på olika sätt, och även i detta avseende ansåge riksdagen, att en utredning lämpligen borde verkställas av Kungl. Maj:t och förslag i ämnet framläggas för riksdagen. Dock var riksdagen av den åsikten, att början av bristens amortering ej längre kunde uppskjutas, då beräkningarna påtagligen visade, att i annat fall bristen med varje år hastigt ökades.

Enligt approximativa beräkningar, som riksdagen låtit verkställa, hade befunnits, att för avamortering av den beräknade bristen lämp-

ligen borde för år 1911 av trafikmedel såsom ytterligare bidrag till pensionskostnaderna avsättas ett belopp av 500,000 kronor. Riksdagen beslöt därför, att till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar omförmälda fond skulle, utöver vad som enligt 20 § i lagen kunde komma att till bestridande av pensioneringskostnaden utgå av trafikmedel, för år 1911 av sådana medel överföras ett belopp av 500,000 kronor. Därjämte anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning, i vad mån åtgärder lämpligen borde vidtagas för åvägbringande av en jämnare fördelning av utgifterna *dels* för täckande av den del av pensioneringskostnaden, för vilken nyssnämnda fond enligt av riksdagen angivna grunder borde anses svara, *dels* eventuellt för bestridande av ifrågavarande pensionering i övrigt, samt till riksdagen inkomma med de förslag, vartill ifrågavarande utredning kunde föranleda.

Sedermera har Kungl. Maj:t, enligt nådigt brev den 16 december 1910, anbefallt statskontoret att med biträde av högst två sakkunniga, dem statskontoret skulle äga tillkalla, verkställa den i riksdagens skrivelse avsedda utredning samt att därefter, sedan fullmäktige i riksgäldskontoret beretts tillfälle att yttra sig i ärendet, till Kungl. Maj:t inkomma med yttrande och förslag i ämnet.

Jämväl riksdagarna 1911—1913 hava beslutat, att till omförmälda fond, utöver vad som enligt § 20 av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar kunde komma att till bestridande av pensioneringskostnaden utgå av trafikmedel, av sådana medel överföra för vart och ett av åren 1912, 1913 och 1914 ett belopp av 500,000 kronor.

Genom proposition till innevarande års första riksdag den 24 januari 1914, nr 51, föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att medgiva överförande av 500,000 kronor utav trafikmedel till ovannämnda fond, men hann riksdagen ej före sin upplösning att behandla detta ärende.

Med anledning härav och då jag i likhet med min företrädare i ämbetet icke har något att erinra mot järnvägsstyrelsens förenämnda, i skrivelsen den 27 november 1913 avgivna förslag, får jag — på enahanda grund, som i riksdagens ovanberörda skrivelse den 31 maj 1910 omförmälts, och i avvaktan på resultatet av den igångsatta, men ännu icke slutförda utredningen rörande sättet för amortering av ovan omförmälda brist — hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond må, utöver vad som enligt 20 § i samma lag med tillhörande övergångsbestämmelser kan komma att till bestridande av pensioneringskostnaden utgå av trafikmedel, för år 1915 av sådana medel överföras ett belopp av 500,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle till riksdagen avlåtas.

Ur protokollet:

Conr. Falkenberg.
